

K.2.2. A jövedelmi szegénység kockázata

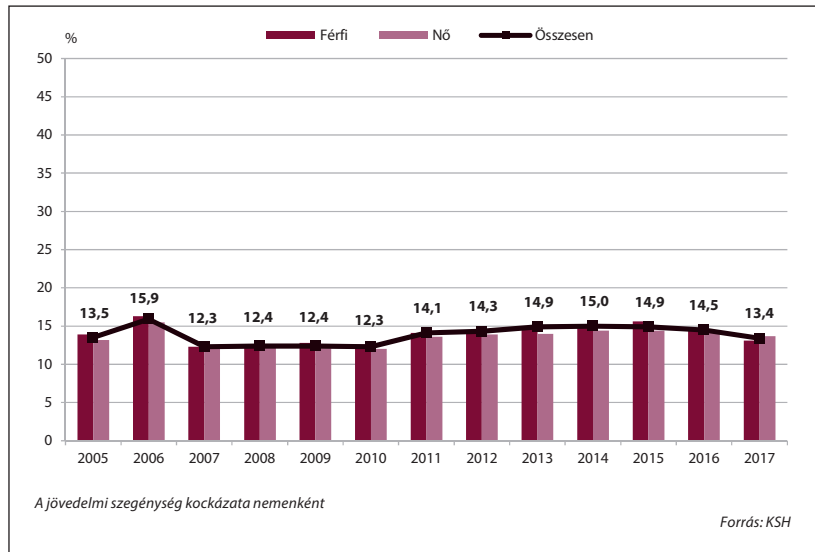
A háztartások és a bennük élő személyek éves jövedelmének nagysága alapján határozhatjuk meg a szegények körét. Ez esetben valamilyen előre meghatározott küszöbértékhez viszonyítva állapítjuk meg az adott jövedelemértéknél kevessebbel rendelkezők számát, majd arányukat a teljes népességhez viszonyítva. A lakosság az adott évben megkeresett jövedelem nagysága szerint sorba rendezhető, majd ennek alapján meghatározható az a középső érték (medián), amelynél a lakosság fele többel, illetve kevessebbel rendelkezett 2017-ben. A mediánérték 60%-ánál kevessebbel rendelkezőket tekintjük szegénynek. Tehát egy relatív küszöbértékhez viszonyítunk, hiszen

a medián tükrözi az adott ország, társadalom jövedelmi viszonyait. A mutató ily módon a jövedelmi szegénységet nem egy rögzített, abszolút jövedelemösszeghez mérten, hanem az adott országban meglévő aktuális jövedelmi viszonyokhoz képest határozza meg. Ennek megfelelően a szegénységi küszöb (a medián 60%-a) minden évben változik, mivel már a medián is az adott év jövedelemeloszlását tükrözi. Emelkedése a jövedelmi színvonal növekedését jelzi.

A jövedelmi szegénység mutatószáma a szegénységet vagy társadalmi kirekesztődést mérő komplex indikátor (AROPE) egyik részleme, amely a jövedelmi dimenzió bemutatását szolgálja.

Hazánkban 2017-ben a teljes népesség 13,4%-a élt a szegénységi küszöb alatti jövedelemből, ez 1 millió 293 ezer fő, amely 105 ezerrel kevesebb, mint 2016-ban. Ez 1,1 százalékpontos csökkenést jelent az előző évhez képest. Nemek szerinti bontásban vizsgálva az indikátor nem jelez jelentős különbséget.

A tartós vagy átmeneti szegénnyé válás kockázatát az aktív munkaerőpiaci részvétel hiánya növeli. Közel minden második munkanélküli (51%) a jövedelmi szegények közé tartozott 2017-ben. A foglalkoztatottak jövedelmi szegénységi aránya 10,2% volt, míg ezen belül a részmunkaidőben foglalkoztatottak esetében az arány 17,5%, a teljes munkaidőben foglalkoztatottakra vonatkozóan pedig 9,5%. A nyugdíjasok

jövedelmi szegénységi kockázata 9,1% volt, amely kismértékű (2 százalékpontos) emelkedést mutat az előző évhez képest. Ennek oka az volt, hogy a nyugdíjak kisebb mértékben emelkedtek, mint a jövedelmek, így nőtt azon nyugdíjasok aránya, akik a növekvő jövedelmi küszöb alá estek.

Korcsoportok szerint vizsgálva a mutatót azt látjuk, a legnagyobb javulás a 18 év alattiak esetében következett be. Jövedelmi szegénységi arányuk 5,1 százalékponttal csökkent az előző évhez képest, így 14,8%-ot mutatott 2017-ben.

A nemzetközi összehasonlításhoz a rendelkezésre álló legfrissebb, 2016-os adatokat használtuk. Fontos ismét felhívni a figyelmet arra, hogy a mutatószám a módszertana miatt nem abszolút módon vizsgálja a jelenséget. Így az Európai Unió tagországaiban a jövedelmi szegénységben élők arányát az adott tagországban jellemző jövedelemeloszlás alapján határozzák meg, a tagországra érvényes mediánjövedelem 60%-a alatt élők arányaként. Az Európai Unió egészére vonatkozó átlagértéket pedig a tagállami küszöbértékek népességszám szerinti súlyozásával állítják elő. Ez alapján az uniós átlag 2016-ban 17,3% volt. A jövedelmi szegénységben élők aránya a Cseh Köztársaságban (9,7%), Finnországban (11,6%) és Dániában (11,9%) a legalacsonyabb. A legmagasabb arány Spanyolországban (22,3%), Bulgáriában (22,9%) és Romániában (25,3%) figyelhető meg.

A jövedelmi szegénység kockázata 2017-ben hazánkban 13,4% volt.